

فروش نخستین محموله شمش فولاد چادرملو

به نقل از روزنامه دنیای اقتصاد : نخستین محموله شمش فولاد چادرملو صبح روز دوشنبه به مقصد کارخانه نورد سرمد ابرکوه حمل شد. به گزارش روابط عمومی چادرملو، کارخانه فولاد چادرملو که بهمن ماه سال گذشته بهره‌برداری آزمایشی خود را در مجتمع صنعتی اردکان آغاز کرد از اردیبهشت ماه امسال با خروج اولین شمش فولاد عملاً به جمع واحدهای تولید فولاد کشور پیوست. در این واحدهای تولیدی، سالانه یک میلیون تن، قابل ارتقا تا یک میلیون و ۳۰۰ هزار تن فولاد تولید می‌شود. برای ساخت این واحد فولادی از آخرین فناوری روز دنیا استفاده شده و ویژگی آن برخورداری از روش (هات شارژ) برای تولید شمش فولاد است.

در این روش، آهن اسفنجی پیش از سرد شدن و با دمای ۶۰۰ درجه مستقیماً وارد کوره‌های ذوب در کارخانه فولاد می‌شود و در نتیجه موجب صرفه‌جویی ۳۰ درصدی مصرف برق و ۴۳ درصدی مصرف آب می‌شود. واحد احیای مستقیم این مجتمع در مجاورت کارخانه فولاد در حال ساخت است که انتظار می‌رود تا پایان سال جاری ساخت آن به پایان برسد. با آغاز به کار این واحد، سالانه یک میلیون و ۵۵۰ هزار تن آهن اسفنجی نیز در مجتمع صنعتی چادرملو واقع در اردکان یزد تولید می‌شود. چادرملو برای اجرای این دو واحد بالغ بر ۱۸ هزار و ۳۷۲ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری کرده است. همچنین کارخانه نورد سرمد ابرکوه به‌عنوان آخرین مرحله حمل شمش فولاد که اخیراً افتتاح شد، از جمله واحدهای مشارکتی است که ۶۵ درصد سهام آن متعلق به شرکت چادرملو است. مجتمع آهن و فولاد سرمد ابرکوه مشتمل بر یک کارخانه نورد به ظرفیت سالانه ۵۰۰ هزار تن انواع میلگرد و کارخانه فولادسازی به ظرفیت سالانه ۶۰۰ هزار تن شمش فولاد است که در زمینی به مساحت ۱۵۰ هکتار پایه‌گذاری شده است. برای ساخت، تجهیز و راه‌اندازی کارخانه نورد فولاد سرمد بالغ بر ۴ هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال هزینه شده است. به این ترتیب با تکمیل شدن زنجیره تولید، فرآیند فولادسازی در شرکت معدنی و صنعتی چادرملو از مرحله تولید سنگ آهن تا مقاطع فولادی تماماً در واحدهای تحت پوشش چادرملو انجام می‌شود.

کارنامه ۵ ساله فعالیت بخش خصوصی سنگ آهن

به نقل از روزنامه دنیای اقتصاد : هفته آینده، شنبه ۲۸ مرداد موعد برگزاری مجمع عمومی فوق‌العاده انجمن سنگ آهن ایران با دستور جلسه انتخاب دوره جدید هیات مدیره است. صنعت سنگ آهن ایران اگرچه قدمتی دیرینه در بخش دولتی دارد اما حضور جدی بخش خصوصی در این صنعت به کمتر از ۲۰ سال بر می‌گردد. در همین راستا سجاد غرقعی، عضو هیات مدیره انجمن سنگ آهن ایران در گزارشی به دستاوردهای انجمن و فراز و نشیب‌هایی پرداخته که این انجمن نوپا پیش از این با آنها

روبه‌رو شده است و در نهایت به مکانیزمی که امروز انجمن سنگ‌آهن را در مسیر جایگاه بین‌المللی شدن آن قرار می‌دهد، پرداخته است.

صنعت سنگ‌آهن ایران از ابتدا

از سال ۱۳۱۷ و تدوین اولین قانون معادن و آغاز معدنکاری مدرن در ایران تا سال ۱۳۷۷ را می‌توان دوره تکوین صنعت سنگ‌آهن نامید. از سال ۱۳۷۷ و با اصلاح و تصویب قانون معادن زمینه کلی برای حضور بخش خصوصی در این کسب و کار فراهم شد. در دوره ۶۰ ساله تاسیس، بنا به اقتضای شرایط، صرفاً امکان حضور و سرمایه‌گذاری دولت در پروژه‌های بزرگ معدنی ممکن بوده است. با نگاهی به ظرفیت تولید در این ۶۰ سال یعنی از ابتدای دهه ۲۰ شمسی تا سال ۱۳۸۱، ظرفیت واقعی تولید سنگ‌آهن کشور از سوی شرکت‌های دولتی به حدود ۸ میلیون تن در سال می‌رسد. از اوایل دهه ۸۰ شمسی و همزمان با افزایش تقاضای چین و نیز برنامه توسعه صنعت فولاد کشور، ورود سرمایه‌های بخش خصوصی به معادن سنگ‌آهن آغاز شد و ظرف مدت ۱۲ سال، تولید از ۸ میلیون تن در سال ۸۱ به ۵۶ میلیون تن در سال ۹۳ رسید؛ یعنی رشدی حدود ۷۰۰ درصد. ظرف این مدت تعداد معادن از ۱۱ به بیش از ۲۰۰ معدن با پروانه بهره‌برداری رسید. طبق گزارش‌های مرکز آمار ایران، اشتغال مستقیم بخش سنگ‌آهن در اواسط دهه ۷۰ حدود ۳ هزار نفر بوده است. همچنین طبق آمار انجمن سنگ‌آهن ایران به ازای تولید هر تن سنگ‌آهن دانه‌بندی شده در معادن کوچک و متوسط ۱/۱ شغل مستقیم ایجاد شده است. یعنی در سال ۹۳ حدود ۲۵ هزار نفر در صنعت سنگ‌آهن از اکتشاف تا کانه‌آرایی (فرآوری خشک) مشغول به کار بوده‌اند و با احتساب ضریب ۹ اشتغال غیرمستقیم (خدمات بندری، حمل و نقل و...) حدود ۲۲۵ هزار نفر در زنجیره اشتغال متأثر از تولید سنگ‌آهن بودند.

تشکیل انجمن سنگ‌آهن

رشد سریع این صنعت، کاستی‌هایی را در زمینه، زیرساخت‌ها، توازن زنجیره ارزش و نیز توانمندی‌های بنگاه‌های معدنی فعال نمایان کرد. مهم‌ترین این کاستی‌ها و موانع در ضعف حکمرانی بخش معدن عیان شد، مداخله دولت در قیمت‌گذاری زنجیره به سیاق دوران تاسیس، رفتار غیرکارشناسی در نظام تعرفه‌ای از جمله وضع عوارض صادرات بر کنسانتره و گندله، افزایش حقوق دولتی در شرایط سقوط قیمت‌های جهانی، مباحثی مانند وضع جرایم سنگین اضافه تولید، محاسبه مجدد حقوق دولتی ماخوذه سنوات گذشته و... از جمله مواردی بود که علاوه بر افزایش هزینه‌های معدنکاری، نشانه‌هایی از بی‌ثباتی محیط سیاست‌گذاری را در این صنعت به سرمایه‌گذاران نشان می‌داد. در این شرایط ضرورت تشکیل انجمنی برای نمایندگی منافع تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ‌آهن در جهت مقابله با تهدیدهای محیطی ضروری بود. در سال ۹۱ انجمن سنگ‌آهن ایران با محوریت شرکت‌های بخش خصوصی تاسیس شد و با شناسایی و اولویت‌بندی موضوعات مبتلا به این صنعت، اقدامات خود را در راستای بهبود فضای کسب و کار سنگ‌آهن ساماندهی کرد.

تعدیل عوارض بر صادرات محصولات سنگ‌آهنی

طی ۵ سال گذشته، تمرکز بر هزینه‌زاترین تهدیدات محیطی، با اولویت‌بخشی به رفع موانع تعرفه‌ای صادرات با پیشنهاد کاهش عوارض صادرات کنسانتره و گندله و انجام مذاکرات موثر با دولت از سوی بخش خصوصی، زمینه را برای به حداقل رساندن

عوارض کنسانتره فراهم کرد. در حوزه صادرات سنگ آهن دانه بندی شده نیز با ارائه مستندات متعدد کارشناسی، مذاکرات اقناعی و نیز فعالیت های رسانه ای مانع از ایجاد محدودیت برای صادرات سنگ آهن دانه بندی شد. صادرات به عنوان تنها منبع تامین مالی نه تنها برای حفظ سطح تولید و اشتغال معادن بلکه به عنوان تنها منبع برای توسعه و تکمیل زنجیره ارزش بوده است. به طور مشخص در صورت حفظ درصد عوارض سنوات گذشته بر صادرات کنسانتره آهن نزدیک به ۵۱۰۷ میلیارد ریال و نیز وضع عوارض بر صادرات سنگ آهن دانه بندی شده، نزدیک به ۳۶ هزار میلیارد ریال از منابع ضروری این صنعت در شرایط رکود و بحران از این بخش خارج و مانع تداوم فعالیت ها و توسعه و تکمیل واحدهای فرآوری می شد که اقدام مشترک ذی نفعان تولیدکننده و نقش نمایندگی و هماهنگ کننده انجمن سنگ آهن، مانع از اتخاذ تصمیمات غیرکارشناسی در این زمینه شد. منابعی که در شرایط رکود و بحران موجب احداث واحدهای کنسانتره سازی در واحدهای متوسط مقیاس خصوصی مانند اسمالون، سورک و نگین احیا و نیز تکمیل زنجیره ارزش تا فولادسازی برای واحدهای بزرگ مانند گل گهر و چادرملو شد.

ارتقای جایگاه در برابر خریداران داخلی

فرآیند قیمت گذاری محصولات زنجیره از سوی دولت به صورت دستوری - به مراتب پایین تر از قیمت جهانی - که ناشی از تداوم روال دوران تاسیس صنعت آهن و فولاد بود، همواره موجب زیان سنگ آهنی های بزرگ مقیاس بوده است. اولویت دهی دولت ها به توسعه فولاد به نسبت بخش معدن، در کنار ضریب نفوذ بالای فولادسازان در حاکمیت و نیز قدرت اقتصادی صنعت فولاد در بازار، مانع از ایجاد تعادل در فرآیند قیمت گذاری و رابطه منصفانه خریدار و فروشنده می شد. در این خصوص انجمن سنگ آهن ضمن حفظ ارتباط موثر با انجمن تولیدکنندگان فولاد به عنوان یکی از مهم ترین تشکل های معدنی و خصوصی کشور به عنوان نماینده خریداران، با پیشنهاد و پیگیری مستمر جهت عرضه محصولات سنگ آهنی در بورس کالا، زمینه کشف قیمت رقابتی و نیز متعادل کردن رابطه عرضه و تقاضا در زنجیره را فراهم کرد. به این ترتیب بخش عمده ای از فشار محیطی از جانب خریداران داخلی سنگ آهن تعدیل شد.

بهبود جایگاه در برابر خریداران خارجی

از بدو صادرات سنگ آهن دانه بندی شده ایران به چین در اوایل دهه هشتاد شمسی، تعیین شاخص قیمت گذاری برای سنگ آهن ایران محل بحث صادرکنندگان ایرانی بوده است. در خلأ وجود شاخص بی طرف جهانی برای سنگ آهن ایران، این خریداران چینی بودند که با اعمال یکطرفه شاخص - UMetal - میلیون ها دلار از سهم طرف ایرانی را نصیب تجار خود می کردند. از مهم ترین اقدامات در این رابطه، مذاکره و همکاری با موسسات بین المللی معتبر «پلتس» و «متال بولتن» برای حضور در بازار ایران و درج شاخص اختصاصی برای محصول ایرانی بود. از آذرماه ۹۴ و با درج شاخص متال بولتن، تفاوت قیمتی حدوداً ۱۲ دلاری به ازای هر تن در برخی مقاطع قابل مشاهده بوده است که این باعث افزایش ارزش ریالی مجموعاً ۱۳۹۴۸ میلیارد ریال طی دو سال ۹۴ و ۹۵ در مجموع صادرات کنسانتره و دانه بندی شده است. متعاقب آن افزایش امکان چانه زنی فروشندگان ایرانی با وجود شاخص معتبر و بی طرف، زمینه ای مهم در بازرگانی محصولات صادراتی شد. از طرف دیگر حضور مستمر و موثر

نمایندگان انجمن سنگ آهن در کنفرانس‌های بین‌المللی مرتبط آهن و فولاد (بیش از ۶۰ همایش داخلی و خارجی ظرف ۳ سال گذشته)، در قالب سخنران و پنلیست، به شناسایی بهتر ظرفیت‌های صنعت سنگ آهن ایران و بازاریابی و برندینگ سنگ آهن ایران کمک شایانی کرد.

کاهش حقوق دولتی در سال‌های رکود

اطلاع‌رسانی مستمر از شرایط بحرانی معادن در وضعیت رکود حاکم بر محصولات معدنی و نیز انجام مذاکرات با نهادهای موثر در دولت و مجلس و همکاری دیگر تشکل‌های معدنی، موجبات کاهش قابل توجه حقوق دولتی معادن پس از افزایش چندین برابری در سال ۹۳ را فراهم کرد. وجود رکود در بخش سنگ آهن تا مدت‌ها از طرف حاکمیت جدی گرفته نمی‌شد. تلاش موثر برای عدم تسری بهره مالکانه به کلیه معادن، مخاطره‌ای جدید را از تولیدکنندگان کوچک و متوسط دور کرد. اقدامات موثر انجمن در این زمینه سبب کاهش ۹۰ درصدی حقوق دولتی و استمهال آن برای سال ۹۴، سال ۹۵ و سال ۹۶ طی سه سال شد.

افزایش توان چانه‌زنی با دولت و مجلس

حضور فعال اعضای بخش خصوصی در رسانه‌ها و بیان دیدگاه‌ها و پیشنهادهای در کنار ارتقای جایگاه انجمن به‌عنوان نماینده بخش خصوصی کسب و کار سنگ آهن ایران و کسب کرسی ریاست کمیسیون معادن اتاق و کسب ۴ کرسی توسط اعضای هیات‌مدیره انجمن در هیات نمایندگان اتاق ایران به‌عنوان پارلمان بخش خصوصی به ارتقای جایگاه سنگ آهن کمک کرده است. امروز بعد از ۵ سال از تشکیل انجمن سنگ آهن، فارغ از میزان اثرگذاری هیچ تصمیمی مرتبط با این صنعت بدون حضور نمایندگان انجمن صورت نمی‌پذیرد و نمایندگی و مرجعیت انجمن در دستگاه‌های حاکمیتی پذیرفته شده است.

نهادسازی جهت کسب جایگاه واقعی در بازار

انجمن به‌عنوان مرجع و نماینده صنف سنگ آهن پس از ۵ سال جایگاه شناخته‌شده‌ای دارد. اما تداوم این موقعیت نیازمند تقویت جایگاه و قدرت واقعی این صنعت در بازار است. کوچک و متوسط مقیاس بودن اکثر معادن سنگ آهن و آسیب‌پذیر بودن آنها در چرخه‌های رکود بازار، موضوعی است که در دوره آتی باید به آن پرداخته شود. زمینه‌سازی برای تشکیل کنسرسیوم‌های تولید و فرآوری و تجمیع ظرفیت‌ها یک الزام حیاتی برای SMEهای سنگ آهنی است. این امر نه تنها نیازمند چانه‌زنی با دولت برای ایجاد مشوق‌ها برای تشکیل کنسرسیوم‌هاست، بلکه نیازمند ایجاد اجماع، اخذ مشاوره‌های فنی و حقوقی حرفه‌ای در میان معدنکاران است. موضوعی که با عنایت به سطح اعتماد پایین میان بنگاهداران و نبود تجارب مشابه در بخش، جدیت و حمیت بیشتری از انجمن می‌طلبد. از سوی دیگر فروش پراکنده محصولات، برند نبودن تولیدات معادن، قدرت پایین چانه‌زنی در قیمت‌گذاری با توجه به حجم پایین معاملات و به تبع آن عدم دسترسی به امکانات تامین مالی ناشی از پروژه‌های بازرگانی، نیاز به یک کنسرسیوم بازرگانی و فروش قدرتمند را در بخش سنگ آهن نمایان می‌سازد. از دیگر مأموریت‌های آتی انجمن به‌عنوان یک تشکل غیرانتفاعی، زمینه‌سازی برای تاسیس کنسرسیوم بازرگانی به پشتوانه تولیدات و معادن اعضا می‌تواند باشد.

افت قیمت جهانی متانول در نیمه دوم ۲۰۱۷

به نقل از روزنامه دنیای اقتصاد : فعالان بازار پیش بینی می کنند به دنبال رشد چشمگیر ظرفیت تولید متانول ایالات متحده، قیمت این محصول در ماه های آینده کاهش چشمگیر را تجربه کند. به گزارش نیپنا به نقل از پلاتس، همزمان با ورود به سه ماهه سوم سال جاری میلادی، فعالان بازار پیش بینی می کنند که چشم انداز قیمت متانول در بازار جهانی به دنبال ایجاد و راه اندازی ظرفیت های جدید تولید این محصول در تگزاس ایالات متحده، در نیمه دوم امسال با افت همراه باشد. بر اساس این گزارش، ظرفیت تولید متانول آمریکا با شروع به کار مجتمع بی مانت ایالت تگزاس با ظرفیت یک میلیون و ۷۵۰ هزار تن، به هفت میلیون و ۵۰۰ هزار تن در سال می رسد.

از طرفی طرح مشترک OCI Natgasoline که به طور مشترک متعلق به شرکت های OCI و G2X Energy است؛ قرار بود در فاصله ماه های ژوئیه و اوت به بهره برداری برسد. با این حال منابع آگاه پیش بینی می کنند که راه اندازی آن تا اواخر سه ماهه چهارم امسال نهایی شود. اگر چه گمان نمی رود تاثیر رشد چشمگیر ظرفیت بر قیمت های جهانی بلافاصله احساس شود؛ با این حال بسیاری از فعالان پتروشیمی معتقدند که ظرفیت های تازه اضافه شده به متعادل شدن بازار کمک می کند. به این ترتیب تقاضای جهانی همچنان عاملی کلیدی در تعیین قیمت این محصول در بازار آمریکا خواهد بود. کارشناسان می گویند: تنها افت چشمگیر تقاضای جهانی می تواند قیمت ها در بازار داخلی را شدیداً متاثر سازد.

تحریک مجدد تقاضا در بازار پتروشیمی

- «دنیای اقتصاد» آخرین وضعیت بازار پلیمرها را بررسی کرد

به نقل از روزنامه دنیای اقتصاد : رشد نسبی قیمت ها در بازار آزاد پس از افزایش قیمت های پایه در بورس کالا به تحریک تقاضا منجر شد اگرچه التهاب در بازار برخی گریدهای جذاب هنوز هم چهره متلاطمی از این بازار را ترسیم می کند. وضعیت معاملات پلیمرها در بورس کالا در روز گذشته از تداوم شرایط پیشین حکایت دارد یعنی هنوز گریدهای جذاب با برتری تقاضا بر عرضه ها رو به رو بوده و التهاب معاملاتی را تجربه می کنند. این در حالی است که سایر گروه های کالایی وضعیتی نسبتاً آرام داشته و بررسی وضعیت کلی در این بازار نشان می دهد که حجم خرید از عرضه های موجود به آرامی در مسیر افزایش قرار گرفته که سیگنال مثبتی برای بدنه غالب در این بازار به شمار می رود. بسته شدن بسیاری از کدهای معاف از مالیات بر ارزش افزوده در

مناطق آزاد، افزایش محدود قیمت‌های پایه در هفته جاری، رشد نسبی بهای پلیمرها در بازار آزاد و جذب خریداران بیشتر به بورس کالا مواردی است که در این رویکرد معاملاتی مؤثر بوده است.

نگاهی به بازار داخلی نشان می‌دهد که بهای پلیمرها در پایان هفته گذشته و آغاز هفته جاری به سمت افت نرخ متمایل شده ولی افزایش قیمت‌های پایه در بورس کالا موجب شد تا جریان غالب قیمتی تغییر کرده و بازار پتروشیمی‌ها افزایشی شود. همین نکته یعنی افزایش نرخ در بازار آزاد به تحریک تقاضا در بورس کالا نیز منجر شد. التهاب در بازار برخی از گریدهای جذاب همچون پلی‌اتیلن‌های ترفتالات بطری گویی تمایلی به فروکش ندارد تا جایی که حتی نوسان قیمت‌ها نیز درمانی برای تقاضای هیجانی در این خرده بازار نبوده است. روزهای گرم سال و زمان افزایش مصرف نوشیدنی‌های سرد و شیرین اغلب زمانی است برای التهاب در این بازار ولی توجه چندانی به افزایش تقاضا نشده که وضعیت نامطلوب فعلی را باز هم تداوم می‌بخشد که البته این بار هفته هاست التهاب قیمتی دست از سر این بازار بر نمی‌دارد. نقدی جدی به این شرایط وارد است، زیرا شاهد کم توجهی بدنه مدیریتی و نظارتی در این بازار، بوده و به رشد افسارگسیخته قیمت‌ها در بازار آزاد و همچنین هجوم خریداران در بورس کالا منتهی شده است. اگرچه بارها به این موارد در «دنیای اقتصاد» اشاره شده، ولی تعادل به این بازار بازنگشته که خود پرسش‌های بزرگی را مطرح می‌سازد.

آمارهای معاملاتی در هفته گذشته نشان می‌دهد که ۴۹۲۸ تن از انواع پلی‌اتیلن ترفتالات بطری در هفته گذشته عرضه شده که تمامی آن مورد معامله قرار گرفت اگرچه ثبت تقاضایی نزدیک به ۹۵ هزار تن خود نشان دهند التهابی جدی در این بازار است. به عبارت ساده تر در هفته گذشته برای خرید این گروه کالایی؛ در برابر هر یک تن عرضه ۱۹ تن تقاضا به ثبت رسیده که چهره غالب التهاب در این بازار را نشان می‌دهد. این وضعیت نشان می‌دهد که بازار به عرضه‌های بیشتری نیاز دارد ولی در کمال ناباوری در هفته جاری تا روز معاملاتی پیشین حجم عرضه‌های کل چیزی نزدیک به ۵۰۸۲ تن بوده یعنی به نسبت التهاب در بازار، عرضه تغییر چندانی نداشته است. افزایش عرضه ۳ درصدی چیزی نیست که این بازار به آن نیاز دارد زیرا هنوز هم صف آرای خریداران در بورس کالا نه همچون گذشته ولی باز هم پابرجاست که نشان می‌دهد تغییر چندانی در این بازار به وقع نپیوسته است. واقعیت‌های بازار پلی‌اتیلن‌های ترفتالات بطری نشان می‌دهد که توجه به معاملات آن ضرورتی جدی است و این بازار به عرضه‌های بیشتری نیاز دارد. نگاهی به جدول معاملات خود گویای این نکته است که تمامی عرضه‌ها با تقاضایی بسیار بالا برخوردار بوده و با این اوضاع معاملاتی شاید بازار به این زودی روی آرامش به خود نبیند. با توجه به این وضعیت نامتعادل پیگیری این شرایط معاملاتی و رهگیری حجم عرضه‌ها خود به بررسی‌های رسانه‌ای بیشتری نیاز داشته که در آینده به آن خواهیم پرداخت.

نیم‌نگاه بازار به بهبود فروش داخلی پتروشیمی‌ها

به نقل از روزنامه دنیای اقتصاد: مجتمع‌های پتروشیمی با توجه به ابلاغ دستورالعمل جدید بورس کالا محصولات خود را در بازارهای داخلی با سهولت بیشتری عرضه خواهند کرد. مرضیه طهماسبی، مسوول تنظیم بازار دفتر صنایع پایین‌دستی پتروشیمی درگفت‌وگو با «نیپنا» با مثبت ارزیابی کردن مصوبه هیات پذیرش بورس کالای ایران درباره امکان ورود اشخاص حقیقی در خرید محصولات پتروشیمی که در بورس کالا با مزاد عرضه روبه‌رو هستند، اظهار کرد: در صورت نظارت دقیق و جامع از سوی نهادهای نظارتی، معاملاتی شفاف را شاهد خواهیم بود.

وی افزود: جلوگیری از واسطه‌گری باید با جدیت مورد توجه قرار بگیرد تا مصرف‌کنندگان واقعی با سهولت بتوانند در بازار اقدام به خرید کنند و این امر هم به نفع تولیدکنندگان خواهد بود و هم مصرف‌کنندگان با آرامش در بازار می‌توانند نیازهای خود را خریداری کنند. طهماسبی با تاکید بر اینکه تامین مواد اولیه شرکت‌های فعال پایین‌دستی که به دلایل مختلف پروانه بهره‌برداری ندارند یکی از کارکردهای مثبت مصوبه جدید است، گفت: شرکت‌های کوچک که نیازهای کمتری دارند در خرید مواد اولیه به صورت راحت‌تری اقدام به خرید خواهند کرد. مسوول تنظیم بازار دفتر صنایع پایین‌دستی پتروشیمی همچنین درباره توقف اضطراری تولید ارتوزایلین در پتروشیمی نوری اظهار کرد: برنامه‌ریزی‌های لازم از سوی این مجتمع پتروشیمی برای تامین نیاز داخل از طریق بورس کالا برای تامین نیاز صنایع پایین‌دستی پتروشیمی صورت گرفته و هیچ‌گونه کمبودی در بازار وجود ندارد. مدیرعامل شرکت بورس کالای ایران نیز روز یکشنبه اظهار کرد: در راستای بهبود روند معامله محصولات پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی در بورس کالای ایران، افزایش شفافیت معاملاتی، عرضه منظم و تعادل هر چه بیشتر عرضه و تقاضا، برخی محدودیت‌ها که از سال ۱۳۸۹ تاکنون برای خریداران و مصرف‌کنندگان خرد حقیقی برای خرید محصولات و فرآورده‌های عرضه شده در این بازار اعمال شده بود، به تدریج با توجه به شرایط بازار حذف خواهد شد. حامد سلطانی‌نژاد تصریح کرد: با توجه به اینکه درخصوص برخی کالاها در بورس کالا مزاد عرضه وجود دارد، با مصوبه هیات پذیرش بورس کالای ایران تصمیم بر این شد تا خریداران حقیقی محصولات پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی که اطلاعاتشان در سایت بهین‌یاب ثبت نشده و سهمیه‌ای برای آنها لحاظ نمی‌شود، ولی مصرف‌کننده محصولات عرضه شده در بورس کالا هستند نیز بتوانند از کانال رینگ پتروشیمی بورس کالا نیاز مصرفی خود را تامین کنند. سلطانی‌نژاد افزود: در گام اول در عرضه‌هایی که در روزهای غیربهین‌یابی انجام می‌شود خریداران حقیقی می‌توانند اقدام به ثبت سفارش و خرید محصول کنند.

وی با بیان اینکه تاکنون مجوز حضور خریداران در تالار پتروشیمی، تایید آنها در سامانه بهین‌یاب بود، گفت: این امر به دلیل رسیدن مواد اولیه به مصرف‌کنندگان مورد تایید بوده است، اما در این بین اشخاص حقیقی امکان حضور در معاملات تالار پتروشیمی را پیدا نمی‌کردند که این موضوع بر روند کشف واقعی قیمت‌ها در تقابل عرضه و تقاضای آزادانه بی‌تاثیر نبود. به این ترتیب با توجه به شرایط بازار و براساس آخرین تصمیمات اتخاذ شده، مقرر شد تا امکان حضور حقیقی‌ها در معاملات محصولات پتروشیمی برای خرید آن دسته از کالاهایی که با مزاد عرضه مواجه هستیم، فراهم شود.

علاقه‌مندی کشاورزان به اجرای سیاست قیمت تضمینی از طریق بورس کالا

به نقل از روزنامه دنیای اقتصاد: با اجرای موفقیت‌آمیز سیاست قیمت تضمینی و همچنین آگاهی کشاورزان و مسوولان از مزایای بورس کالا، در حال حاضر ذرت و جو استان خوزستان از طریق بورس کالا عرضه می‌شود و با تصویب هیات وزیران گندم این استان نیز به‌صورت قیمت تضمینی عرضه خواهد شد.

به گزارش خبرگزاری مهر، مسعود احمدی مدیر تنظیم بازار سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان به اجرای سیاست قیمت تضمینی محصولات کشاورزی در بورس کالای ایران اشاره کرد و گفت: در سال ۹۴ برای اولین بار ذرت استان خوزستان به روش قیمت تضمینی در بورس کالای ایران فروخته شد که اجرای موفقیت‌آمیز آن موجب شد این روش برای ذرت کل کشور نیز اجرایی شود و اکنون علاوه بر فروش ذرت و جو در بورس کالا، با مصوبه هیات دولت گندم چهار استان مرکزی، خراسان شمالی، اردبیل و زنجان براساس سیاست قیمت تضمینی در بورس کالا عرضه می‌شود. وی به مزایای سیاست قیمت تضمینی در مقایسه با خرید تضمینی اشاره کرد و گفت: فرآیند معاملات محصولات کشاورزی در بورس کالای ایران، نگرانی اکثر کشاورزان را کاهش داده است زیرا در روش خرید تضمینی هزینه‌های زیادی به دولت تحمیل و پول کشاورزان با تاخیر پرداخت می‌شد ولی با اجرای قیمت تضمینی به دلیل اینکه محصولات کشاورزی در بورس کالای ایران عرضه می‌شود، ۸۰ درصد قیمت محصول ظرف مدت کوتاهی به حساب کشاورز واریز شده و مابه‌التفاوت آن از سوی دولت پرداخت می‌شود. احمدی ادامه داد: در خرید تضمینی دولت مقرر کرده بود ظرف دو هفته پول کشاورزان را پرداخت کند اما بعضاً پرداخت پول کشاورزان به تاخیر می‌افتاد که با اجرای سیاست قیمت تضمینی و عرضه محصولات کشاورزی در بورس کالای ایران این مشکلات برطرف شد و نگرانی کشاورزان از پرداخت به موقع پول کاهش یافت به‌طوری که در حال حاضر کشاورزان از این روش راضی هستند و از آن استقبال می‌کنند. مدیر تنظیم بازار سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان اضافه کرد: در این راستا فرهنگ‌سازی و اطلاع‌رسانی لازم در استان خوزستان انجام شده و کارگاه‌های آموزشی برای کشاورزان و کارشناسان برگزار شده است تا همگان با مزیت‌های عرضه محصولات در بورس کالای ایران آشنایی پیدا کنند.

جزئیات آخرین وضعیت پذیرش کالاهای جدید در بورس انرژی

به نقل از روزنامه دنیای اقتصاد: رئیس اداره پذیرش و بازاریابی بورس انرژی گفت: با احتساب تعداد پذیرش‌های صورت گرفته تا امروز ۱۴۲ قلم کالا در بازار هیدروکربوری به همراه ۴۴ نیروگاه در بازار برق بورس انرژی ایران پذیرش شده است. حسین

حسنقلی پور در گفت‌وگو با خبرگزاری فارس گفت: از ابتدای سال ۹۶ تاکنون ۲۲ کالای جدید مورد پذیرش قرار گرفته است که این محصولات شامل دو کالای ریفورمیت پتروشیمی بوعلی و اکتان افزای شرکت ساینا شیمی بهشت به‌عنوان کالاهای اصلی و ۲۰ کالای مشابه دیگر هستند.

وی با بیان اینکه از لحاظ آماری عملکرد پذیرش محصولات نسبت به مدت مشابه در سال گذشته رشد ۱۷۵ درصدی را به خود دیده است، گفت: با احتساب تعداد پذیرش‌های صورت گرفته تا امروز، تعداد ۱۴۲ کالا در بازار هیدروکربوری به همراه ۴۴ نیروگاه در بازار برق بورس انرژی ایران پذیرش شده که این روند در پنجمین سال تاسیس بورس انرژی موید افزایش روزافزون اقبال و اعتماد فعالان و تولیدکنندگان کالاهای انرژی به عملکرد این شرکت است. وی افزود: پذیرش و درج کالاهای جدید در ماه‌های ابتدایی سال ۹۶ تاثیر خود را به سرعت در عرضه‌های بورسی نشان داد که از آن جمله می‌توان به عرضه یک میلیون لیتر حلال ۵۰۲ و ۵۰۳ پالایش نفت اصفهان، ۶۰۰ تن نیتروژن مایع پتروشیمی فجر، ۴۸,۰۰۰ تن فرآورده CSO پالایش نفت شازند، ۱۴۰۰۰ تن ریفورمیت شرکت پتروشیمی بوعلی سینا و ۷۰۰۰ تن بلندینگ نفتای پالایش نفت لاوان در بازار هیدروکربوری با ارزش معاملات حدود ۱۶۰ میلیارد ریال اشاره کرد. به گفته این مقام مسوول، روند پذیرش‌ها در بورس انرژی همچنان رو به توسعه است و فرآیند پذیرش محصولاتی همچون نفت کوره ۲۸۰ و بلندینگ حلال ۴۱۰ پالایش نفت کرمانشاه، اکستراکت شرکت نفت سپاهان و نیز زغال سنگ شرکت سامان کاوش طبس در دستور کار قرار دارد.

حسنقلی پور ادامه داد: اضافه شدن محصولات جدید در هر سال به لیست کالاهای پذیرفته‌شده در بورس انرژی ایران ظرفیت بالقوه معاملاتی را پیش روی فعالان قرار می‌دهد و این پویایی و حرکت روبه‌جلو خود نویدبخش توسعه روزافزون و بالندگی این بازار خواهد بود. وی افزود: ارزش برآوردی معاملات سالانه کالاهای پذیرش شده بر اساس تعهدات عرضه دریافتی از عرضه‌کنندگان بالغ بر ۱۷۰ هزار میلیارد ریال است که دستیابی به ظرفیت بالقوه مذکور از سوی متوجه عرضه‌کنندگان است که به تعهدات عرضه خود به‌دقت و کیفیت لازم عمل کرده و از سوی دیگر بیانگر ظرفیتی است که باید با جهد و کوشش بیشتر بورس با همراهی کارگزاران با توسعه فعالیت‌ها و زیرساخت‌های بازاریابی داخلی و بین‌المللی به آن دست‌یافت. حسنقلی پور با بیان اینکه مراحل پذیرش صندوق پروژه برق نیز به مرحله آخر رسیده، افزود: امید است این ابزار نوآورانه پس از نهایی‌سازی امید نامه و صدور مجوز پذیرهنویسی از طرف سازمان بورس و اوراق بهادار به جمع ابزارهای مالی پذیرش‌شده در بورس انرژی ایران اضافه شود و شاهد اضافه شدن قابلیت‌های دیگر برای خدمت‌رسانی به فعالان حوزه انرژی در این بورس باشیم.

رئیس اداره پذیرش و بازاریابی بورس انرژی ایران افزود: یکی از بازارهای بکر و مستعد که ورود بورس در آن موجب شفافیت بیش از پیش و رفع شبهات معاملاتی خواهد بود، بازار معاملات کالاهای انرژی «واحدهای پایین‌دستی تولیدکننده محصولات مایع نفتی» است که به‌درستی توسط ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز مورد حمایت قرار گرفت و پس از بررسی‌های صورت پذیرفته با ضوابط مشخص در رینگ صادراتی بورس آغاز به کار کرد. به باور وی عرضه این محصولات در بورس انرژی قطعاً موجب بالا رفتن شفافیت از سویی و از سوی دیگر تسهیل مبادلات در این بخش خواهد بود که موجب گرایش فعالان این حوزه برای عرضه محصولات تولیدی خود با استفاده از ظرفیت‌های معاملاتی بورس شده که ماحصل آن پذیرش ۸ کالای انرژی متعلق به شرکت‌های پالایش نفت اطلس جهان دیزل، ساینا شیمی بهشت و پتروشیمی فریمان در بورس انرژی ایران در سال ۹۶ بوده

است. این مقام مسوول با ابراز امیدواری نسبت به توسعه عرضه‌های صادراتی در بورس انرژی گفت: با توسعه عرضه‌های صادراتی در این بخش به سمت فراهم آمدن امکان معاملات رینگ داخلی این کالاها پس از تایید ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز حرکت کنیم و گامی دیگر در جهت توسعه شفافیت و تسهیل مبادلات این بازار پر پتانسیل با جامعه آماری در حدود ۱۹۲ تولیدکننده و ۱۰۰۰ کد فرآورده برداریم.

وی در پایان با اشاره به نقش پر رنگ شرکت‌های کارگزاری در زمینه پذیرش و بازاریابی گفت: رشد و توسعه پذیرش کالاها در بورس انرژی ایران قطعاً بدون همکاری صمیمانه و مجدانه شبکه گسترده کارگزاری‌های عضو به‌عنوان بازوهای بورس میسر نبوده است و بورس انرژی در مسیر پیش رو جهت افزایش حجم معاملات و انجام عرضه‌های موفق داخلی و بین‌المللی به این ظرفیت علمی و تجربی تکیه کرده است.

کانال جدید تامین مالی برق

- بررسی وضعیت معاملات برق در بورس انرژی نشان می‌دهد

به نقل از روزنامه دنیای اقتصاد: بررسی آمار معاملات برق در بورس انرژی حکایت از شکاف زیاد این آمار نسبت به سال ۹۴ دارد، به طوری که در دوره ۴ ماهه امسال نسبت به سال ۹۴ نه تنها افزایش خاصی در میزان آمار معاملات برق مشاهده نشده حتی کاهشی است، یکی از مواردی که به این روند کند افزایش اشاره دارد مطمئناً به موضوع نقدینگی و توزیع و شارژی که از سوی دولت می‌شود برمی‌گردد. به گفته فعالان، کارگزاران و خریداران حوزه بورس انرژی سال ۹۶ سال خوبی در خصوص معاملات برق در قیاس با سال ۹۴ نبوده ولی نسبت به ۴ ماهه سال گذشته شرایط بهتری را تجربه می‌کند، میزان شارژها (منابع مالی که از طرف وزارت نیرو برای خرید برق تزریق می‌شوند) خیلی کمتر بوده و طی دو ماه گذشته، اگر چه افزایش معاملات رخ داده ولی نسبت به دو سال گذشته رشد خوبی به ثبت نرسیده است.

به گزارش «دنیای اقتصاد» و به گفته کریم گلزاری کریمی، کارشناس بازار بورس انرژی قیمت‌هایی هم که در بازار معامله می‌شوند، درست است که قیمت‌های خوبی برای خریداران هستند؛ ولی این قیمت‌ها برای فروشنده‌ها چنگی به دل نمی‌زند. در این رابطه قیمت تمام شده نیز موضوع مهمی است، چرا که فروشنده‌ها یک قیمت تمام شده دارند؛ به خصوص برای نیروگاه‌های بخش خصوصی، که این قیمت تمام شده برایشان مهم است، چرا که وقتی این قیمت کاهش پیدا می‌کند و به زیر قیمت‌های تمام شده می‌رسد، فروشنده‌ها تمایلی به فروش ندارند، مگر اینکه بحث نقدینگی در میان باشد و به نوعی نیاز به نقدینگی اورژانسی داشته باشند. از سویی قیمت بازار عمده فروشی توانیر (مدیریت شبکه) با قیمت بورس هم بسیار ملاک مقایسه قرار داده می‌شود،

در این رابطه زمانی که نیروگاه، برق را با قیمت ۸۰ تومان می‌فروشد، لزوم فروش با قیمت ۳۵ تومان بورس زیر سوال می‌رود. گلزاری با اشاره به انتظاراتی که در سال ۹۶ به وجود آمده می‌گوید: یکی از انتظارات این است که امسال با افزایش شارژ توزیعی دولت حداقل از این طریق بتوانیم آمار معاملات بیشتری داشته باشیم.

این کارشناس بورس انرژی با اشاره به قسمت‌های مختلف فروش برق ادامه می‌دهد: دو قسمت فروش برق وجود دارد؛ اولین قسمت، خرده‌فروشی ۵ مگاوات است که اگر تمایلی هم نسبت به این موضوع نیست باید بگوییم فعلاً برای نتیجه‌گیری زود است، چراکه دستورالعمل اجرایی آن طی دو سه ماه اخیر اعلام شده است. مطمئناً تا این دستورالعمل به استان‌ها اعلام شود و اشخاص و افراد از این موضوع اطلاع پیدا کنند زمان خواهد برد، بنابراین، برای نتیجه‌گیری روی این موضوع فعلاً زود است. مهم‌ترین مسأله‌ای هم که در این مورد بین اشخاص، شرکت‌ها و صنایع بزرگ قابل بررسی و تردید است بحث نقدینگی است، کسی که می‌خواهد وارد بورس شود باید نقدینگی اولیه مناسبی داشته باشد، چراکه کل مبلغ را ابتدا بورس طلب می‌کند، در حالی که خارج از رویه فعلی شرکت‌های دولتی و حتی خصوصی بعد از ۲ تا ۴ ماه مبالغ مصرفی را پرداخت می‌کنند.

در این میان حتی شرکت‌های دولتی وجود دارند که بعد از یک تا دو سال مبلغ برق مصرفی خود را پرداخت می‌کنند، ولی در اینجا ملزم هستند که همان روز اول مبلغ را طی سه روز تسویه کنند و این بزرگ‌ترین عاملی است که باعث می‌شود تا خرید ۵ مگاوات به بالا برای شرکت‌ها با استقبال کمتری وارد بورس انرژی شوند و گرنه از لحاظ بقیه ساختارها خیلی تمایل شدیدی دارند، قیمت‌های بورس نسبت به بازار عمده‌فروشی توانیر خیلی پایین‌تر است. وی در ارتباط با خرید توزیعی گفت: خرید تا میزان ۹۹ درصد به شارژ دولت بستگی دارد، بالطبع وقتی بودجه‌ای که برای این موضوع تخصیص داده شده انجام نمی‌شود نمی‌توان انتظار زیادی داشت. در این رابطه سال ۹۴، به میزان ماهانه ۲۰۰ میلیارد تومان شارژ دولتی انجام می‌شد. دولت هم طرحی داشت که هر ماه باید ۱۰ درصد این مبلغ افزایش داشته باشد تا ۹۰ درصد برق در بورس معامله شود، اما متأسفانه از آن طرح خیلی دور افتادیم و امیدواریم با شارژی که خود دولت انجام می‌دهد، امسال به سمت این طرح پیشروی کنیم و توزیع‌ها هم با خریدهایشان موجب رونق بورس شوند.

دشواری سپرده‌گذاران از لحاظ بوروکراسی

گلزاری در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه صحبت با کارگزاران و خریداران نشان می‌دهد یکی از دلایل دشواری معامله در بورس انرژی، سختگیری سپرده‌گذاری مرکزی است، آیا این ادعا صحت دارد یا خیر، می‌گوید: فعلاً شاید بتوان گفت که برای کارگزارها تسویه سپرده‌گذاری سخت‌تر از بورس کالا انجام می‌شود ولی این موضوع صرفاً به دلیل بوروکراسی اداری است و دلایل دیگر پذیرفته نیست. در این رابطه معاملات بزرگ نفتی که در بورس انرژی انجام می‌شود بیشتر به صورت خارج از اتاق پایاپای صورت می‌گیرد و در شرایط سپرده‌گذاری صورت نمی‌گیرد، وقتی معاملات در این شرایط انجام شود، خریدار و فروشنده با تکمیل فرم خارج از پایاپای تسویه را خودشان انجام می‌دهند و به سپرده‌گذاری مربوط نمی‌شود. به گفته گلزاری، مزیتی که بورس کالا در رابطه با تسویه‌ها دارد بوروکراسی کمتر و سیستماتیک‌تر بودن این ارگان است.

چندین سال است این سیستم در حال کار کردن است، در این رابطه موضوعاتی که در فضای بورس کالا، دست خریدار را برای انجام راحت تر معامله باز می گذارد باید در مواردی همچون فرآیند خرید، ۱۰ درصد پیش پرداخت، حساب وکالتی و همه این موارد دانست که دست کارگزار و خریدار را برای انجام راحت تر معامله باز می گذارد. در واقع در فرآیند خریدی که در بورس کالا وجود دارد نیاز به مراجعه به بانک برای واریز پول به حساب سپرده گذاری نیست، در این رابطه در بورس کالا اگر معامله صورت گرفت از حساب وکالتی مبلغ آن به صورت اتوماتیک برداشت می شود. وی ادامه می دهد: بنابراین از لحاظ بوروکراسی بورس کالا را می توان دارای مزیت دانست، ولی باید این نکته را هم مدنظر قرار داد که چندین سال است قانون گذار هر چهار بورس را از نظر تسویه و حساب و کتابها زیر نظر یک شرکت قرار داده و شرکت سپرده گذاری برای این موضوع طراحی شده که در این رابطه قرار است همه طلبها، همه بستانکاریها و همه بدهکاریها در این شرکت مشخص شود. به گفته وی قبلا سوءاستفاده هایی در این زمینه رخ داده است، به طوری که مثلا شخصی در بورس کالا از اعتبارات یک کارگزاری استفاده کرده و معاملاتی را انجام داد، در حالی که در بورس دیگری همان شخص با بدهی های چند میلیاردی حساب و کتابهایی را داشت و پاسخگوی این موارد نبود.

این در حالی است که اگر یک مرجعیت واحد در زمینه حسابهای مالی و تسویهها وجود داشته باشد عملکرد بسیار بهتری وجود خواهد داشت و سیستم نرم افزاری که قرار است بورس برای کلیه سپرده گذاریها و بورسها طراحی کند این موارد را پوشش خواهد داد. گلزاری می گوید: موضوع بوروکراسی که در حال حاضر درخصوص سپرده گذاری وجود دارد، در آینده از بین خواهد رفت. در مجموع باید گفت بحث سپرده گذاری، مشکل در روند معاملات نیست، کمی کار را برای کارگزارها به خصوص در بحث تسویه و واریز ۱۰ درصد پیچیده کرده که آن هم از طریق باز شدن حساب وکالتی حل خواهد شد. بحثهای دیگری که مطرح است، خود قانون گذار پیش بینی کرده که همه بورسها تسویه حسابهایشان را باید زیر نظر یک شرکت سپرده گذاری مرکزی انجام دهند، بورس انرژی هم بالطبع باید به این سمت حرکت کند که در حال حرکت است.